

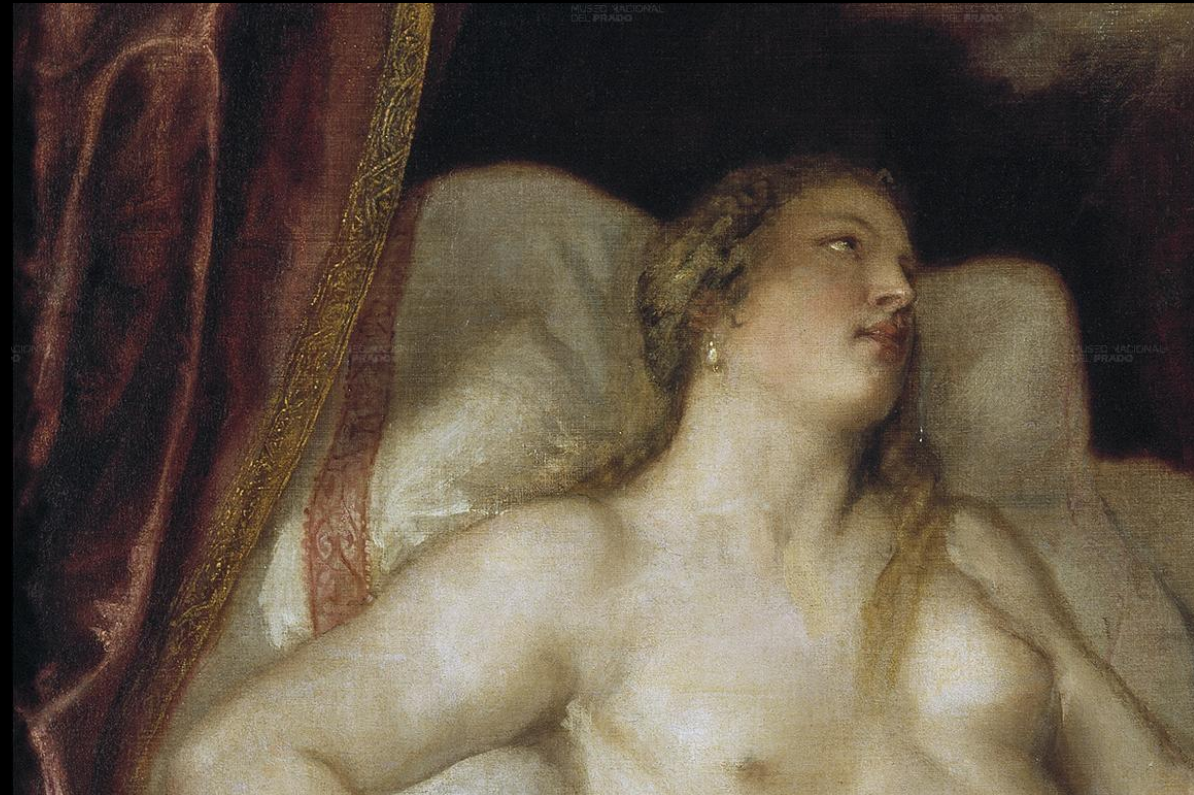
LINEA – PICTURA

deel II

Link naar online les

https://drive.google.com/file/d/14cfXbdzsnybR3tVfHeo6K_r8xkFrlwVA/view?usp=sharing

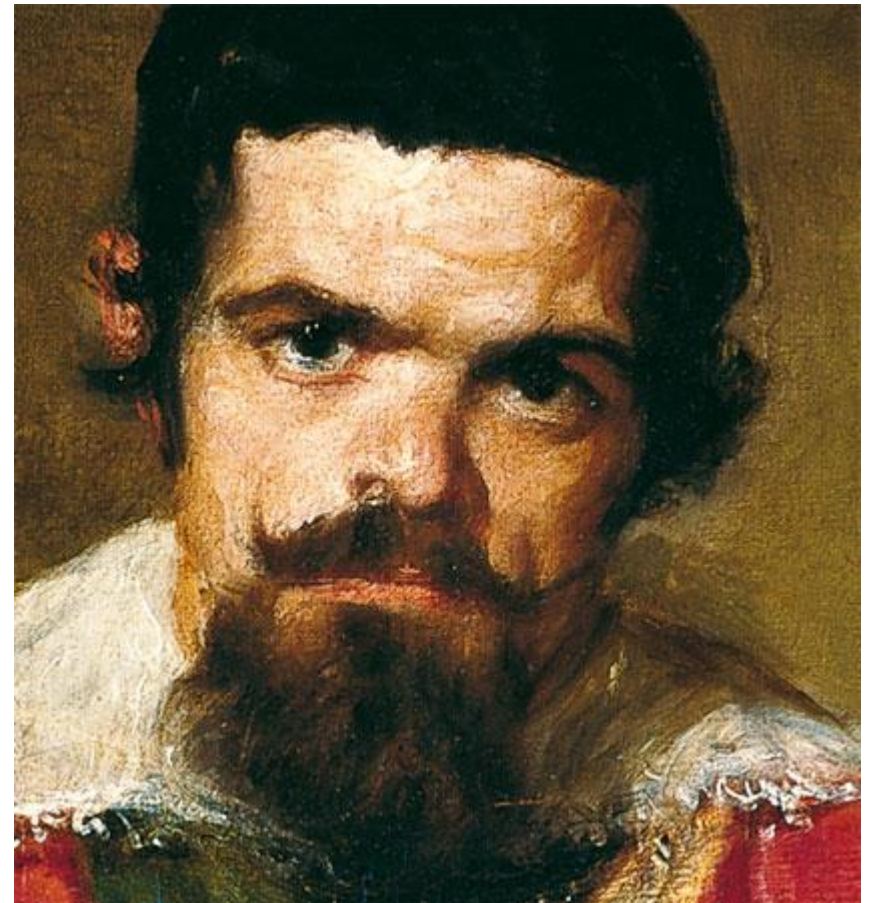

DIEGO VELÁZQUEZ
(1599 – 1660)

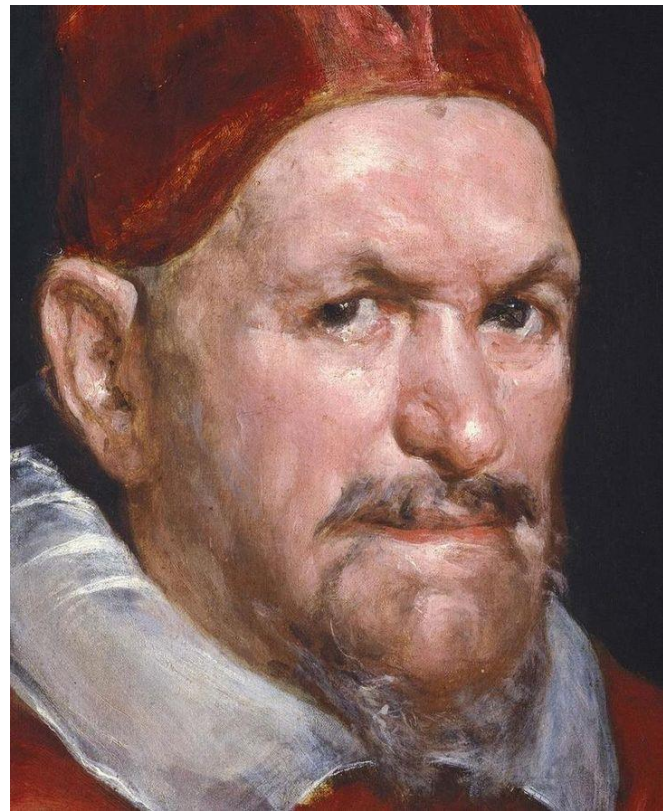
Diego Velázquez

VELAZQUEZ

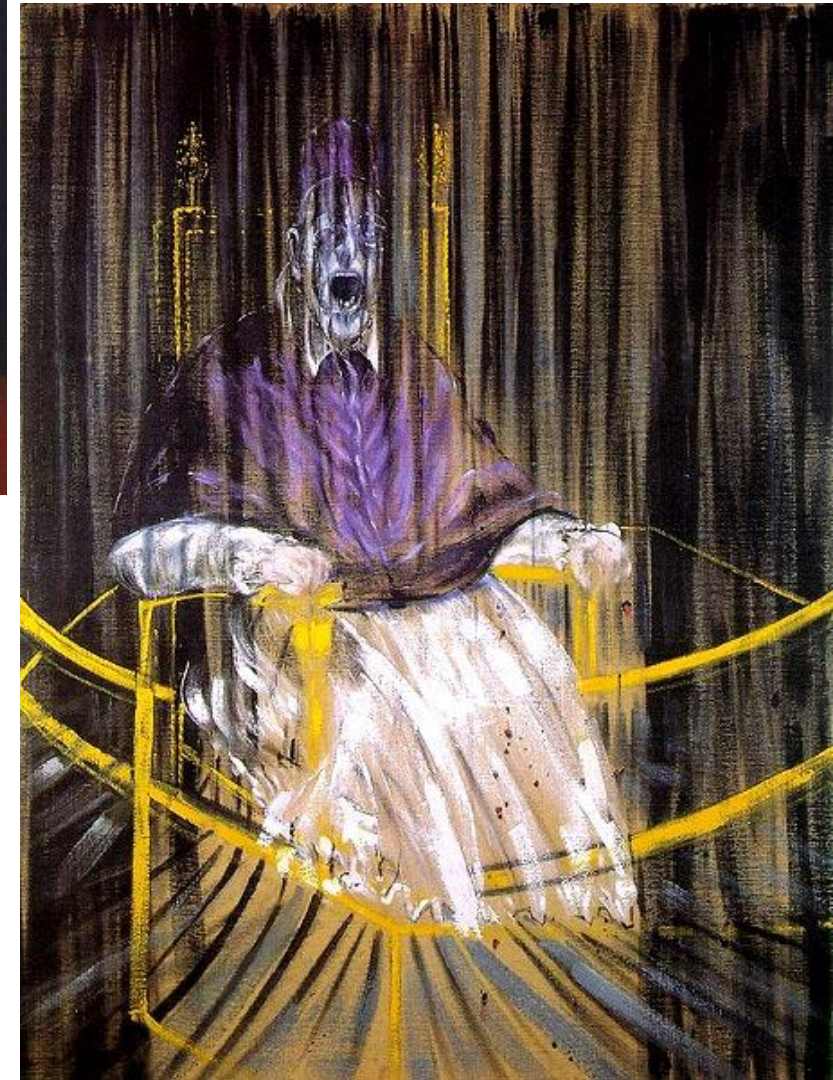
De dwerg Sebastian de Morra, 1644,
Prado, Madrid, 106 x 81 cm

VELAZQUEZ, *Paus Innocentius X*, 1650

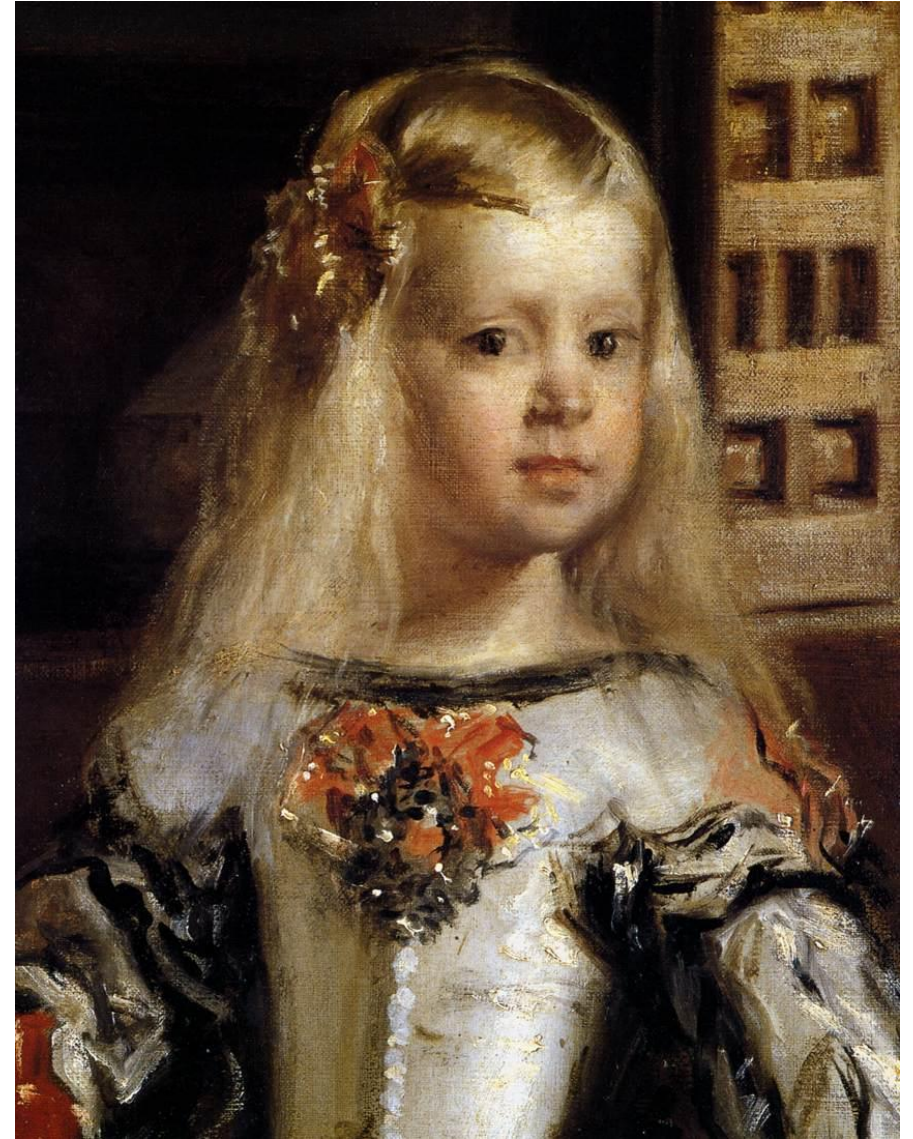
FRANCIS BACON, *Study after Velazquez's Portrait of Pope Innocent X* - 1953

Still uit *Battleship Potemkin* van, EISENSTEIN, 1925

DIEGO VELAZQUEZ, Las Meninas, 1656, Prado, Madrid, 318 x 276 cm

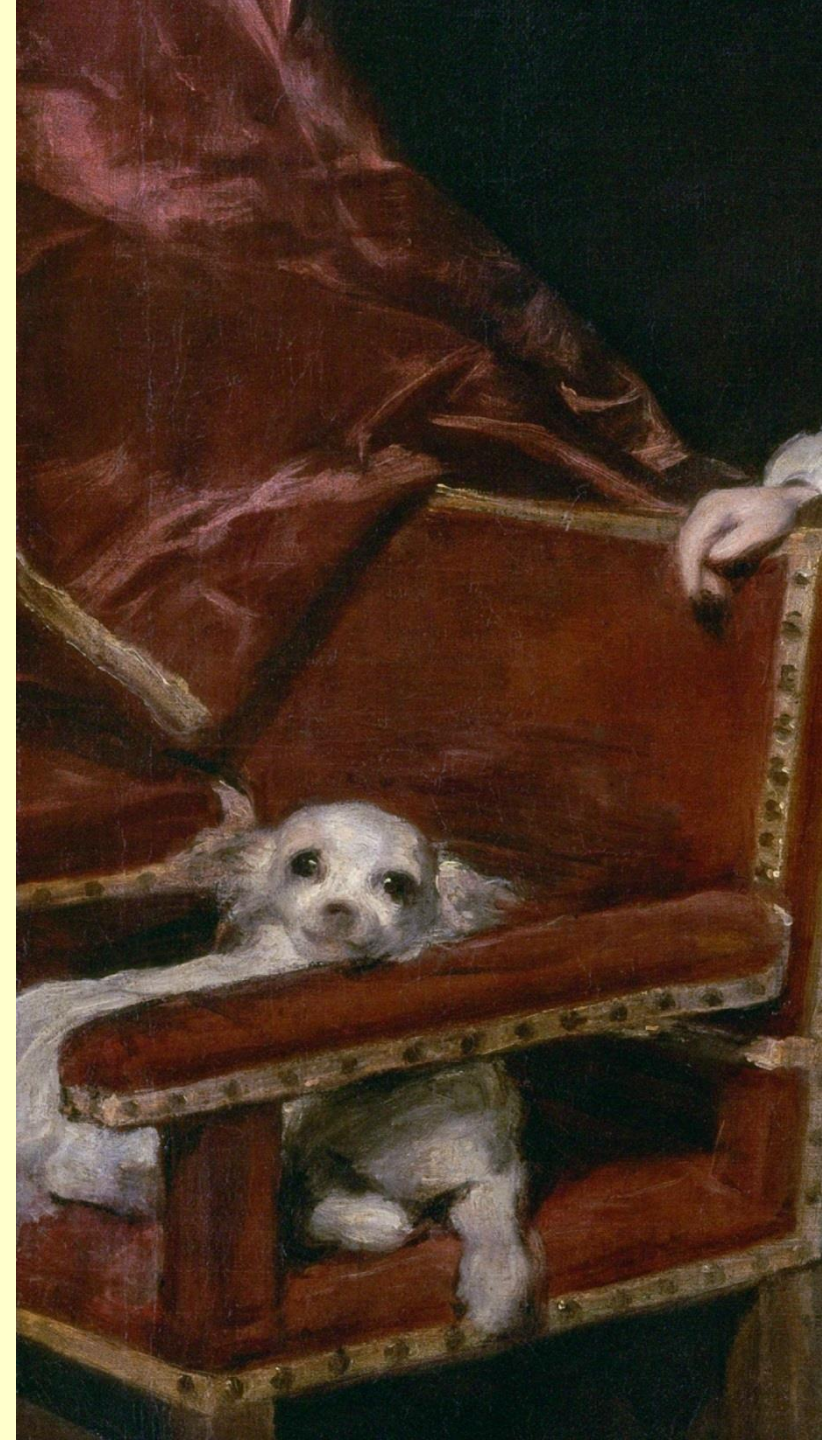

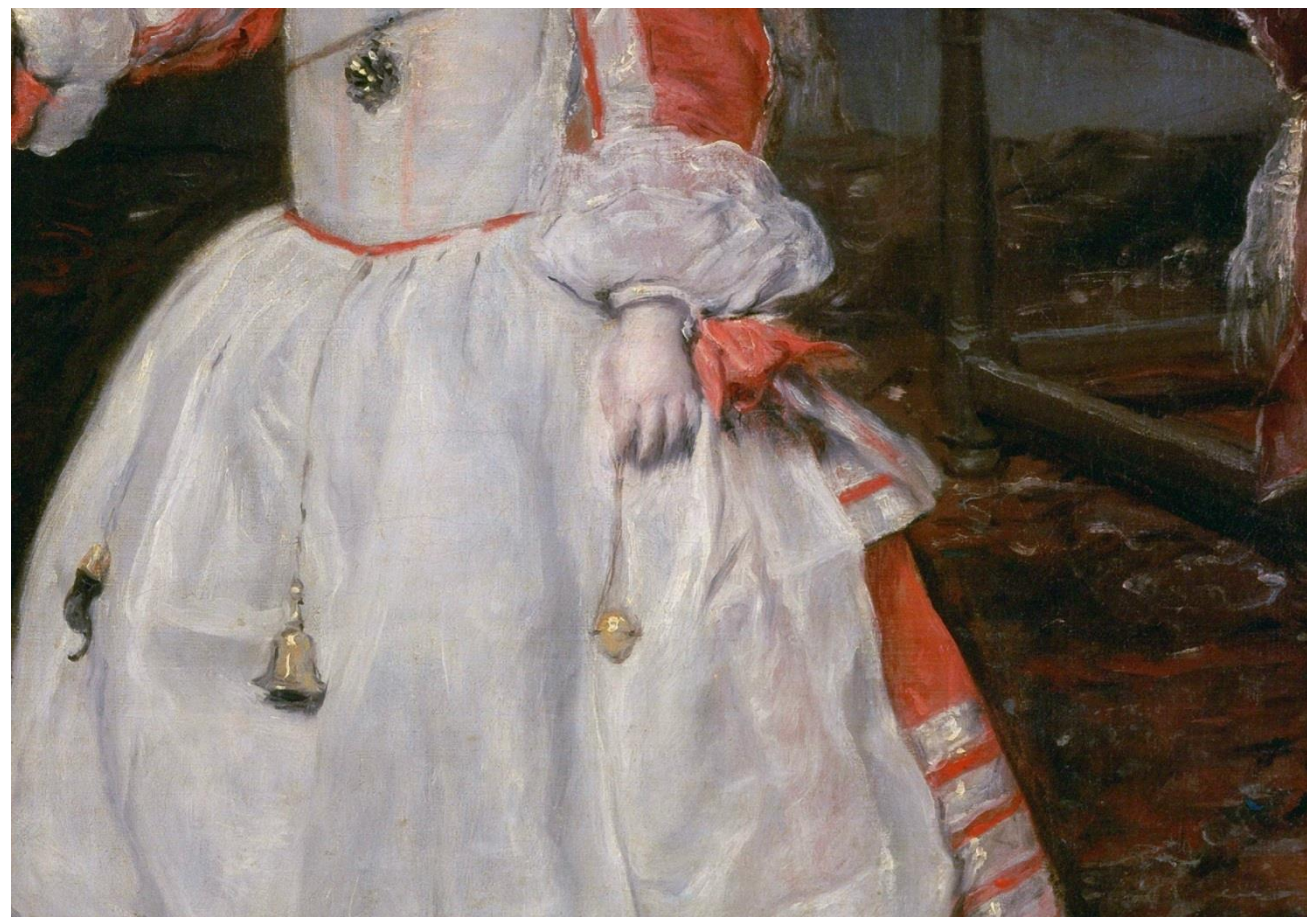

Infanta Margarita Teresa in a Blue Dress, 1659,
Kunsthistorisches Museum Wenen, 127 x 107 cm

Infante Felipe Próspero
1659, Kunsthistorisches
Museum Wien, 128.5 ×
99.5 cm

Mlle Victorine Meurent in the Costume of an Espada,
1862, Metropolitan NY, 165x127,6

EDOUARD MANET

Berthe Morisot met Viooltjes, 1872, Orsay, 55x40 cm

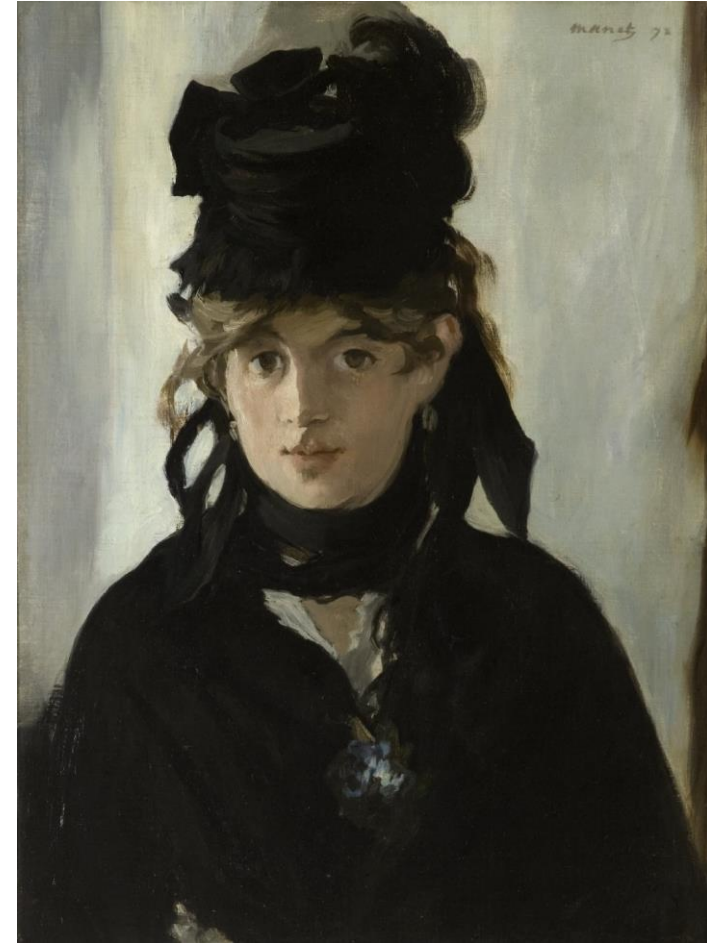

EDOUARD MANET aan Baudelaire in Madrid: « *Ik heb Velázquez werkelijk leren kennen, en ik kan je verzekeren dat hij de grootste kunstenaar is die ooit heeft geleefd.* »

Aan Zacharie Astruc: « *Hij is de allergrootste kunstenaar ... in zijn werk heb ik de vervulling gevonden van mijn eigen idealen in de schilderkunst, en het zien van deze meesterwerken biedt me enorme hoop en moed.* »

VELAZQUEZ, Aesopus c. 1639-40, Prado Madrid, 179 x 94 cm

MANET, Berthe Morisot met Violtjes, 1872, Musée d'Orsay Parijs, 55x40 cm

MICHAEL BORREMANS, Horse Hunting, 2005, 129,5 x 100 x 3,2 cm

“Van Velázquez is er geen werk dat mij onberoerd laat.”

“Als je een werk van Velazquez bekijkt en je vergelijkt dat met je eigen werk, daar kan je iets uit leren. Veel hedendaagse kunstenaars focussen zo erg op de boodschap dat ze de vorm vergeten, het schilderen zelf, de verf.”

“Velázquez is de koning van de schilders.”

<https://www.youtube.com/watch?v=dhhUmwmlMtc>

Michaël Borremans: A Knife in the Eye
(32.56 – 36.44)

Borremans in Gemäldegalerie Berlin, Velazquez-zaal

MICHAEL BORREMANS

The Knives, 2011, 50 x 42

The Ear, 2011, 42 x 53

DIEGO VELÁZQUEZ

Juan Pareja, 1650, Metropolitan, 81,3 cm × 69,9 cm

JULIE MEHRETU over Juan de Pareja

<https://smarthistory.org/velazquez-juan-de-pareja/>

“Looking at his expression I’m moved, almost to tears. That’s not often that a painting can do that.”

Poussinist of Rubenist ?

18e E

ROCOCO

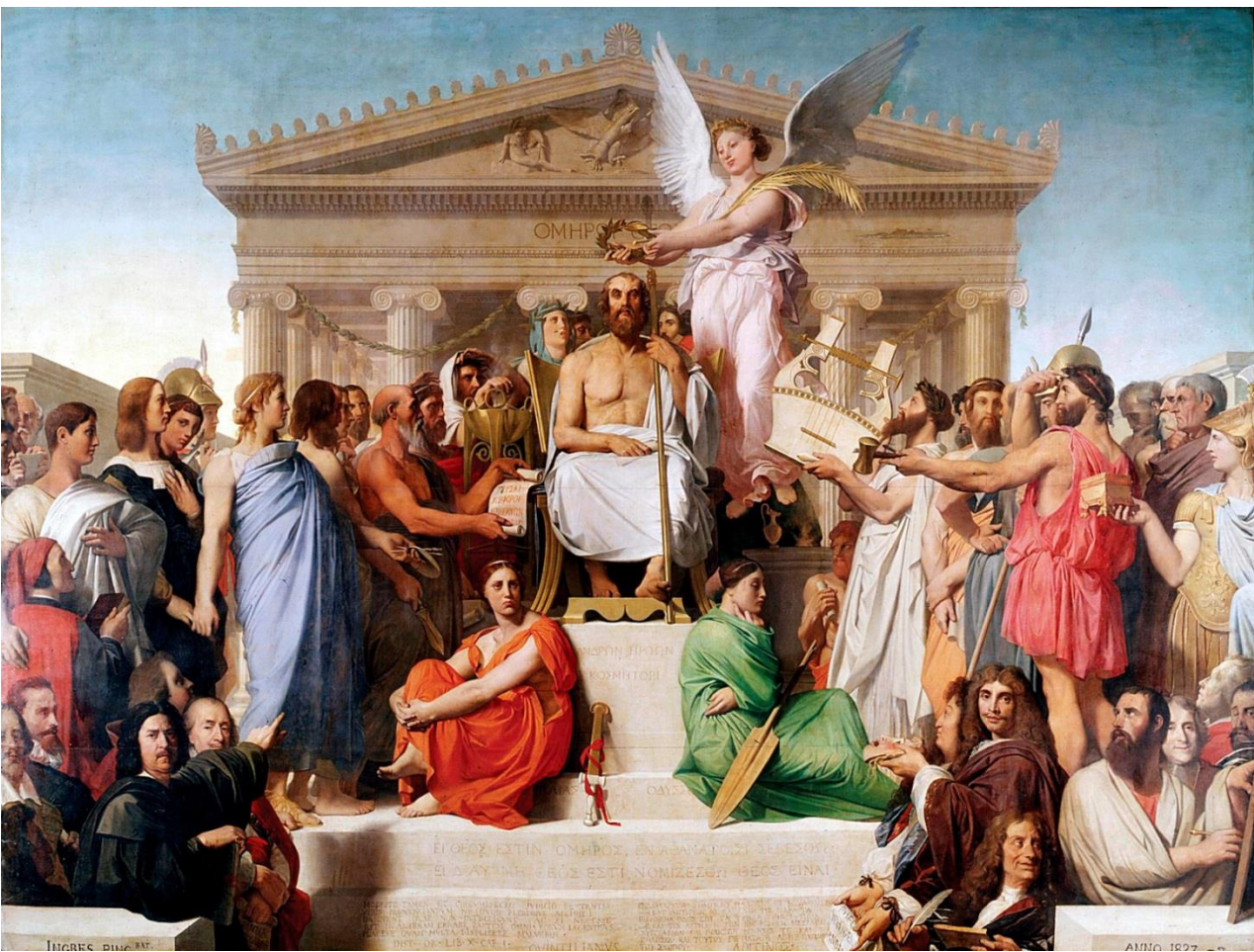
JEAN-HONORÉ FRAGONARD,
Baadsters, 1765, Louvre

NEO-CLASSICISME

tekenen, verstand

INGRES

De Apotheose van Homerus,
1827

Lineair - Picturaal

ROMANTIEK

schilderen, emotie

DELACROIX

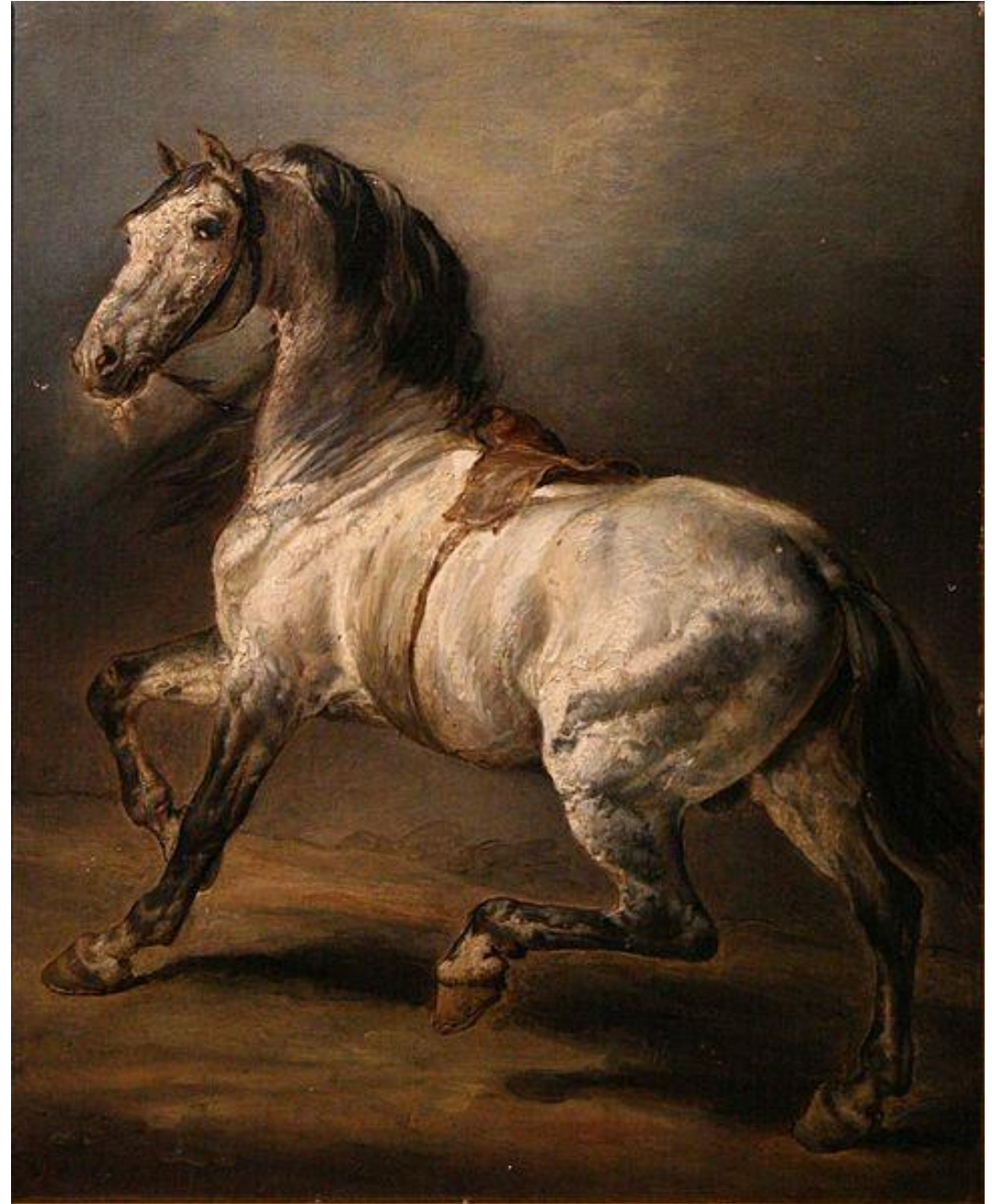
Vrijheid leidt het Volk, 1830

GEORGE STUBBS, Whistlejacket. 1761-1762

THEODORE GERICAULT, Paard, 1859

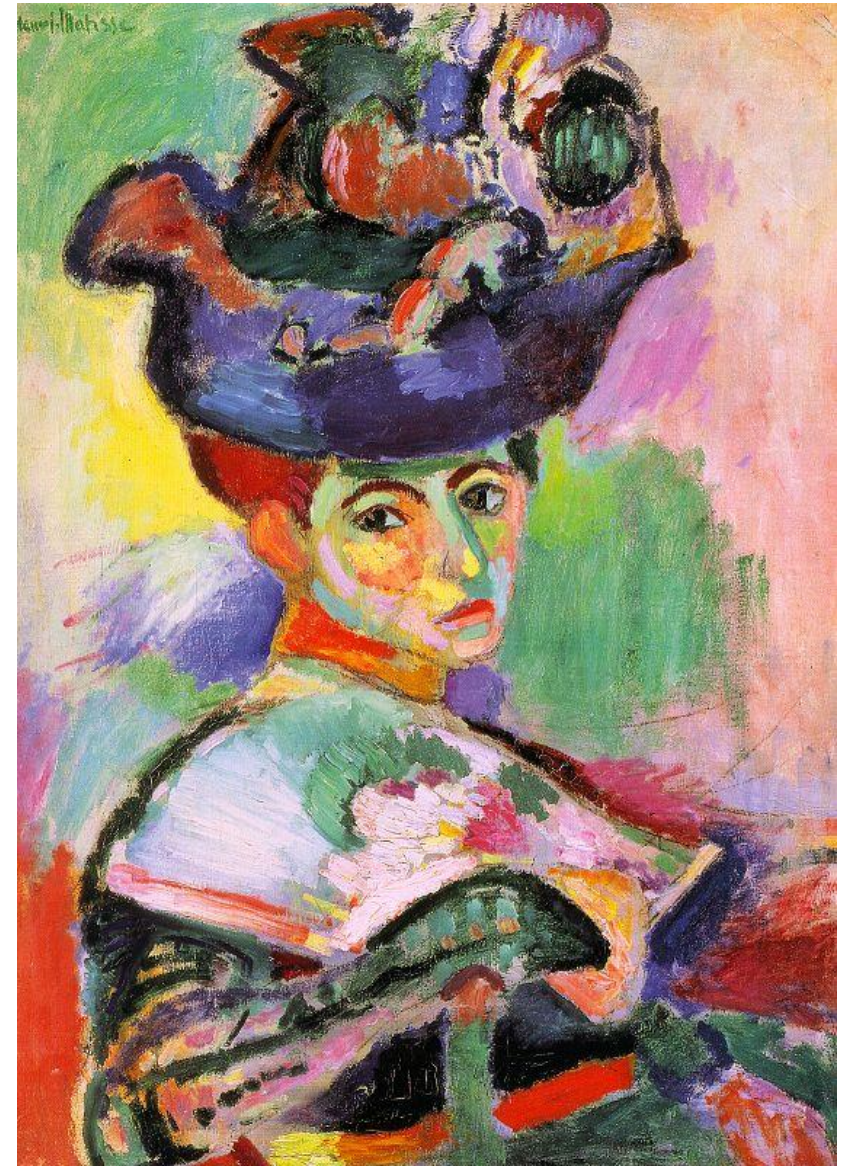

19-20ste E

(leermeester en leerling)

WILLIAM-ADOLPHE BOUGUEREAU, Portret van Madame la Comtesse de Cambaceres, 1895, 121x90, Seattle Art Museum

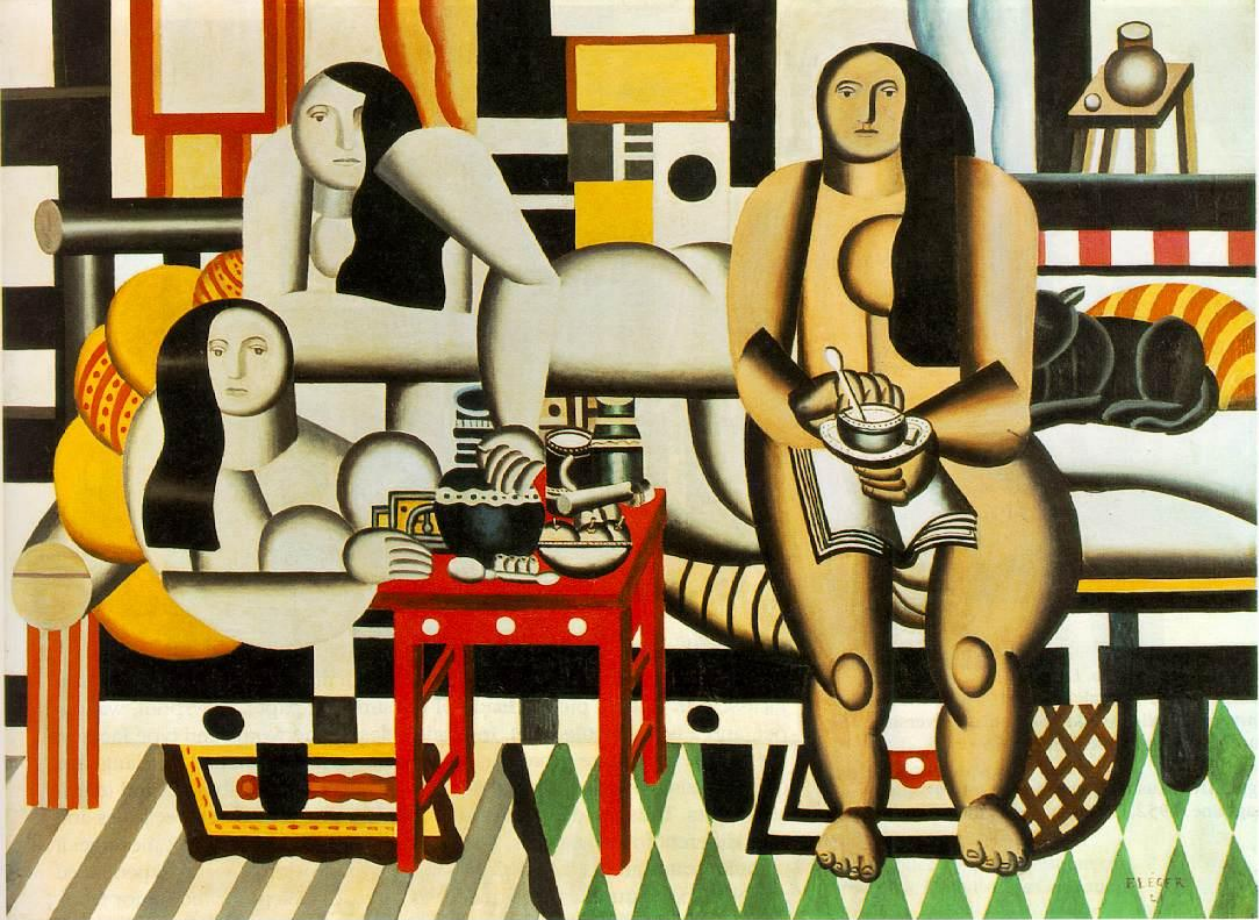

HENRI MATISSE, La Femme au Chapeau, 1905
80 x 65 cm, San Francisco, Museum of Modern Art

KUBISME

FERNAND LEGER

Drie Vrouwen, 1921

EXPRESSIONISME

EMIL NOLDE

Wilde dansende kinderen, 1909

GEORGE GRARD, Niobe, 1948, brons,
Middelheim

GEORG KOLBE, Grote Zittende, 1929,
brons, Middelheim

EUGENE DODEIGNE, Drie staanden, 1978,
steen, Middelheim

GEORG KOLBE, Grote Zittende, detail

EUGENE DODEIGNE, Drie staanden, 1978, Middelheim

Mies Van der Rohe, Farnsworth House, 1951

Gaudí, Casa Battló, 1906

ALFRED STIEGLITZ, Equivalent, 1930

PICTURALISME

PAUL STRAND, Wire Wheel, 1917

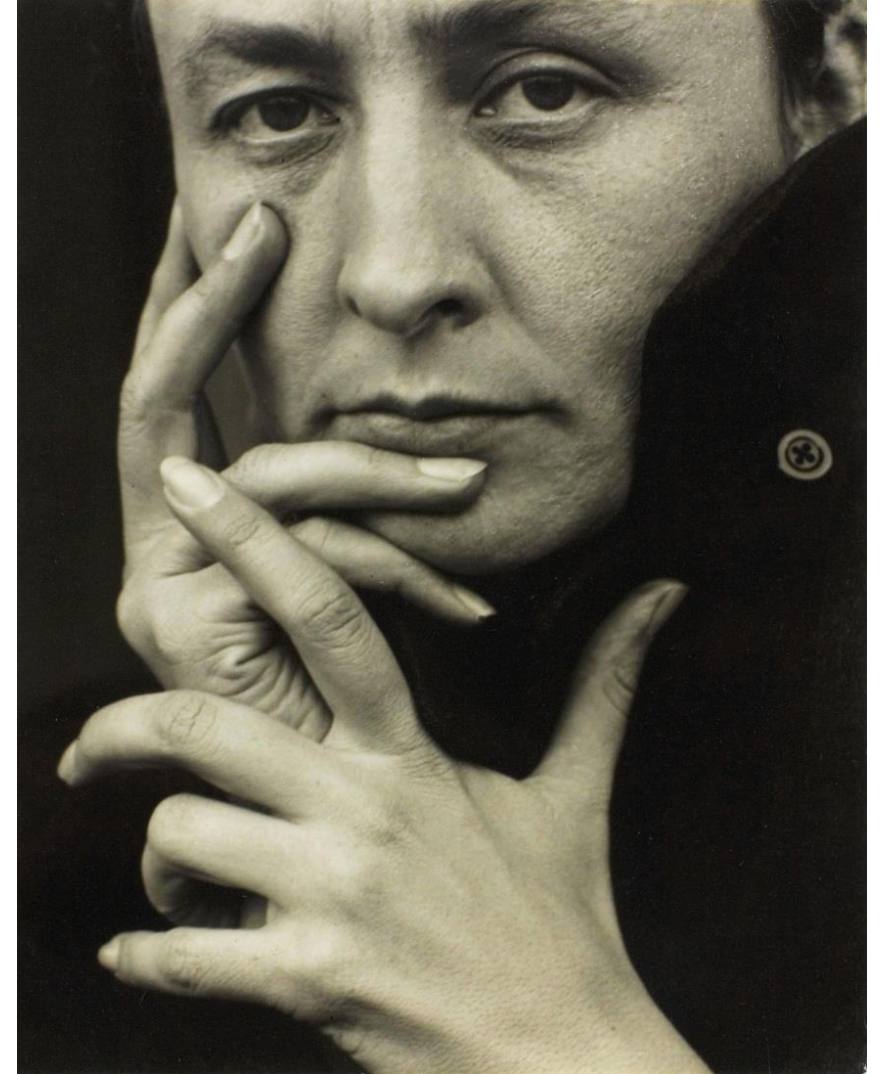
STRAIGHT PHOTOGRAPHY

GERTRUDE KÄSEBIER, The Magic Crystal, 1904,
Platinadruk op gesensibiliseerd aquarelpapier

ALFRED STIEGLITZ, Hands (Georgia O'Keeffe), 1918

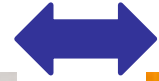
"I am at last photographing again. . . . It is straight. No tricks of any kind.—No humbug.—No sentimentalism.—Not old nor new.—It is so sharp that you can see the [pores] in a face—& yet it is abstract. . . . (Alfred Stieglitz)

Pictorialist and Straight Photography (6.15)

<http://www.youtube.com/watch?v=gL6rkKxFcaM&feature=related>

MINIMALISME

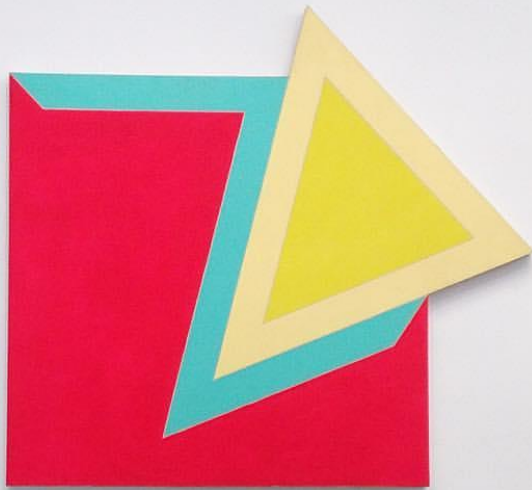
FRANK STELLA, Moultonboro III (from the irregular polygon series) ,
1966, alkyd and epoxy on shaped canvas, 279.4 x 304.8 cm
Transparante verflagen (DayGlo) op ongeprepareerd doek

ABSTRACT EXPRESSIONISME

20ste E

WILLEM DE KOONING, Twee figuren in een landschap,
1967, 178 x 203 cm. Stedelijk Museum. Amsterdam

DONALD JUDD, Untitled, 1969

Rowan Leaves & Hole

ANDY GOLDSWORTHY, Pebbles Around a Hole

LINEA

Renaissance
Rome

16^e E

Classicerende
Barok

17^e E

Neo-
Classicisme

19^e E

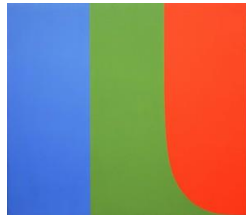
Kubisme

20^e E

Minimalisme

20^e E

PICTURA

Renaissance
Venetië

(Vol)barok

Romantiek

Expressionisme

Abstract
Expressionisme

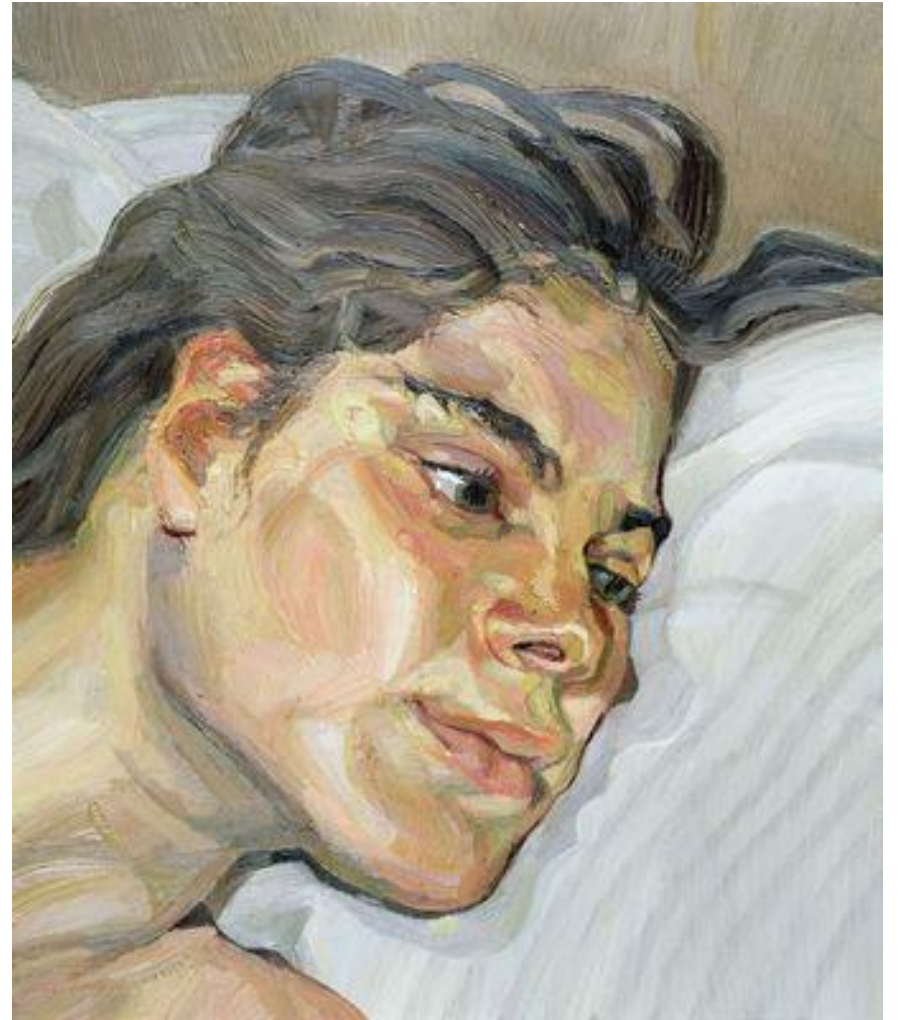
20ste E

LUCIAN FREUD

Girl with Roses, 1947, British
Council, 106 x 75,6 cm

« Ik wil dat verf functioneert als huid. »

Esther, 1982, Private coll., 36 x 31 cm

CINDY WRIGHT, Utopia, Oil on Linen, 2016, 120 x 130 cm

ARMANDO, Kopf, olieverf en bitumen op doek, 1989, 79,9 x 100,3 cm

Een schilderij 'moet knarsen'

CINDY WRIGHT over haar werkwijze (8.10)

<https://www.hofvanbusleyden.be/eye-to-eye>

WALTON FORD, Madagascar, 2002, Watercolor, gouache, ink and pencil on paper, 304 x 152 cm

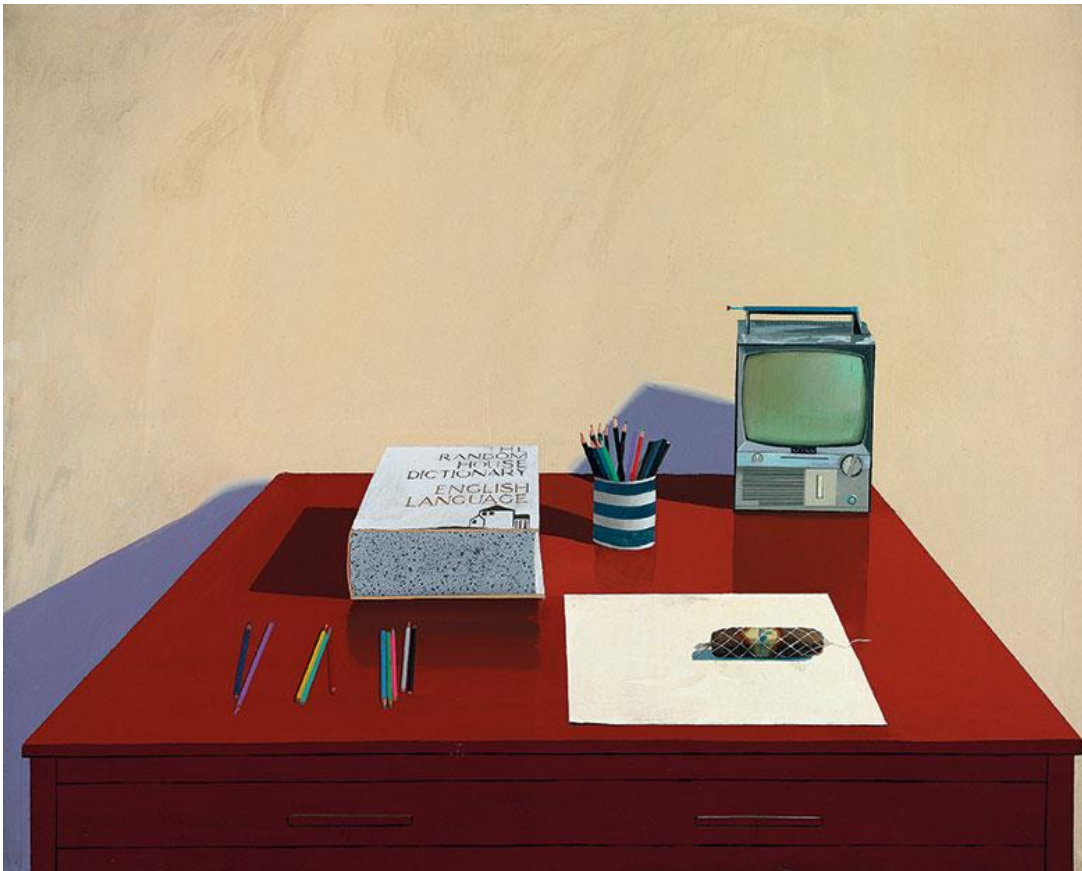

21ste E

ADRIAN GHENIE, Pie Fight Study 2, 2008

DAVID HOCKNEY, Still Life with TV, 1969.
Acrylic on canvas

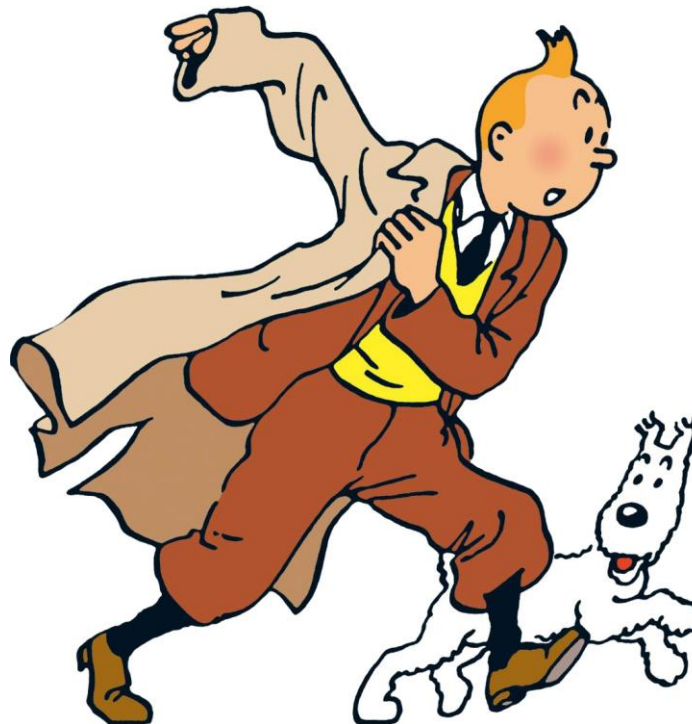

MICHAEL BORREMANS, Dead Chicken, 2013, 40 x 60 cm

Strip: Klare lijn

- Kunst van het weglaten, alleen de essentiële lijnen worden neergezet, overbodige details worden niet getekend.
- Weinig variatie in de lijndikte van de contourlijnen (gematigd dik dun verloop).
- Niet of nauwelijks gebruik van schaduwen en arceringen
- Heldere vlakverdeling in de tekeningen
- Eenheid en uniformiteit van de platen onderling (een uniforme, strakke lay-out).
- Indien het een kleurenstrip betreft: egale inkleuring, geen kleurverloop.

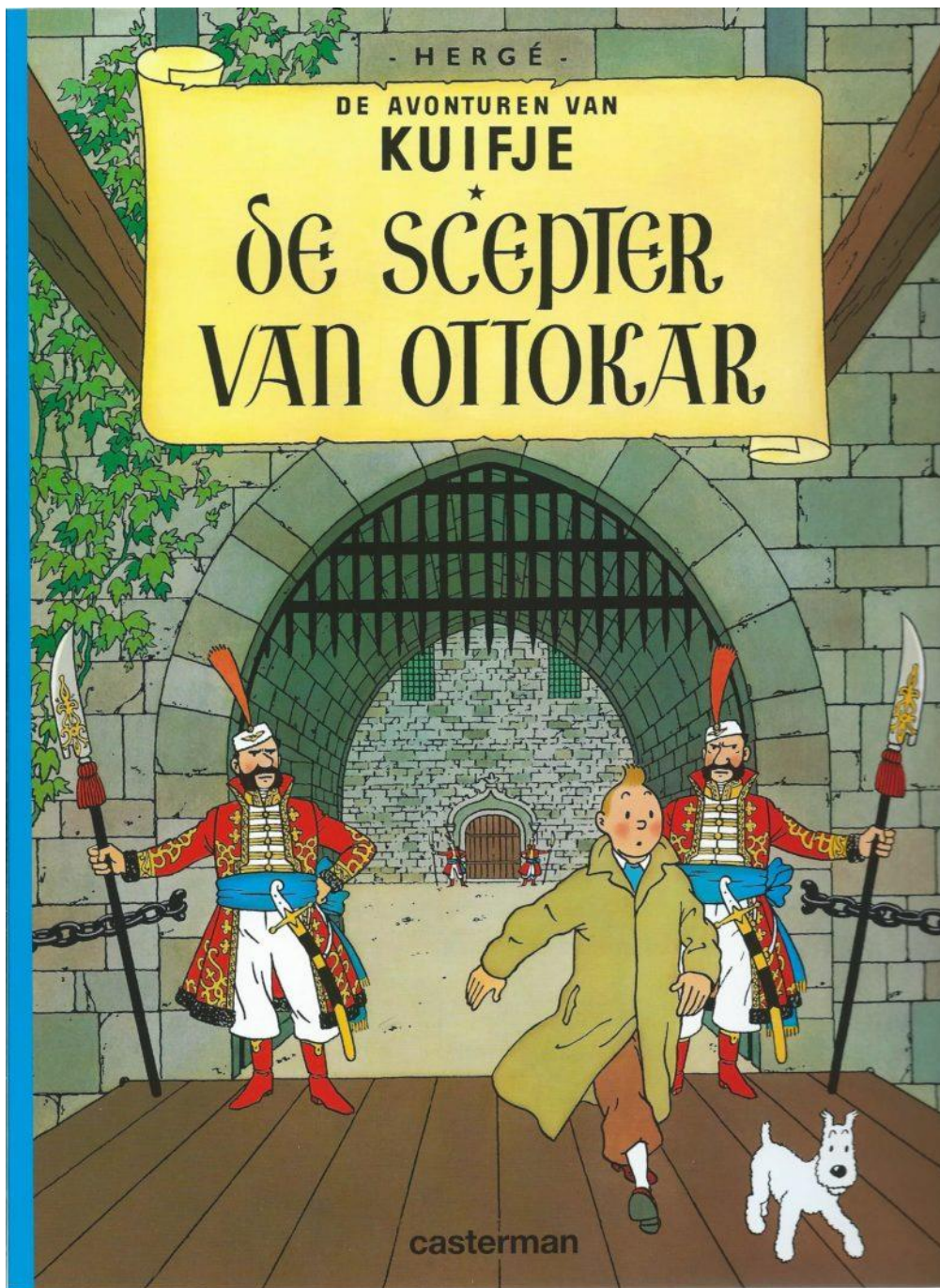

Klare lijn

De avonturen van Kuifje is een stripreeks over de fictieve reporter Kuifje, getekend door de Belgische scenarist en striptekenaar **HERGÉ** (1907-1983). De reeks startte als krantenstrip in 1929 en het eerste album verscheen in 1930. De reeks verscheen ook in weekbladen. Het eerste Nederlandstalige album verscheen in 1946.

Klare lijn

Inspiratie voor Hergé:

AUBREY BEARDSLEY

Ontwerp titelpagina Pierrot's Library, 1896

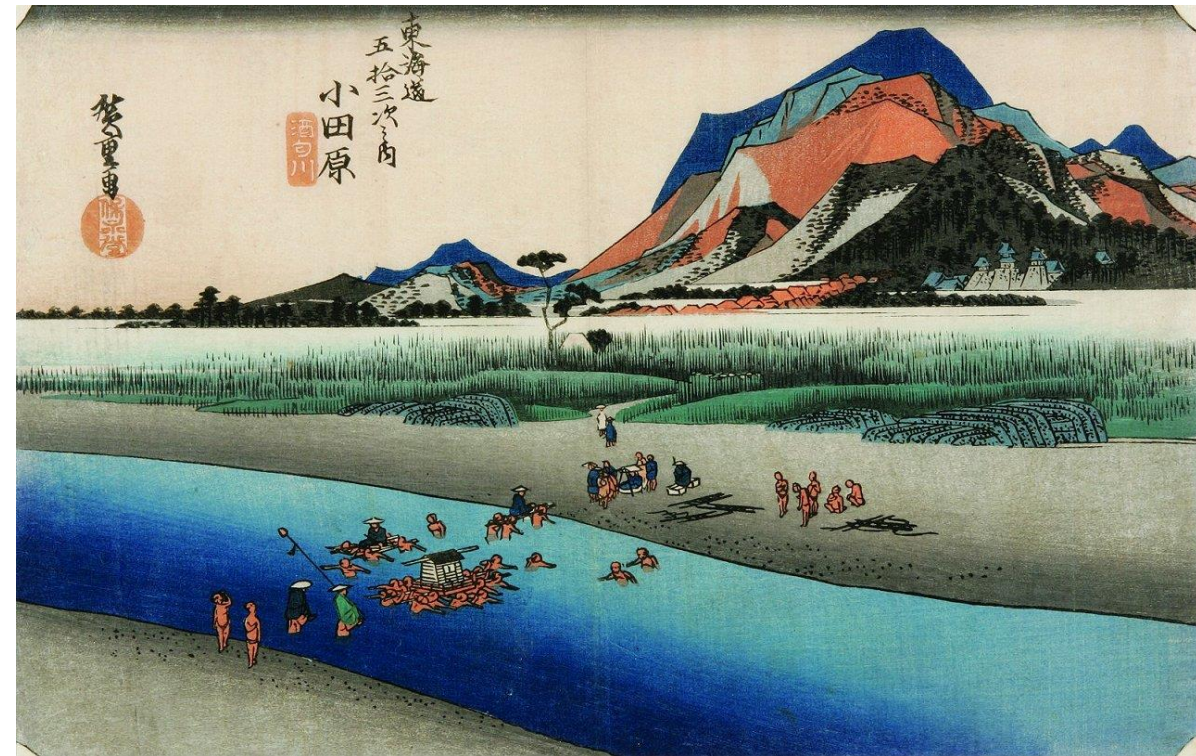
Beardsley, Salomé, 1893

Inspiratie voor Hergé: Japanse houtsneden

ANDO HIROSHIGE

Sneeuw in Kanbara, 1833

Sakawa-River

HOKUSAI

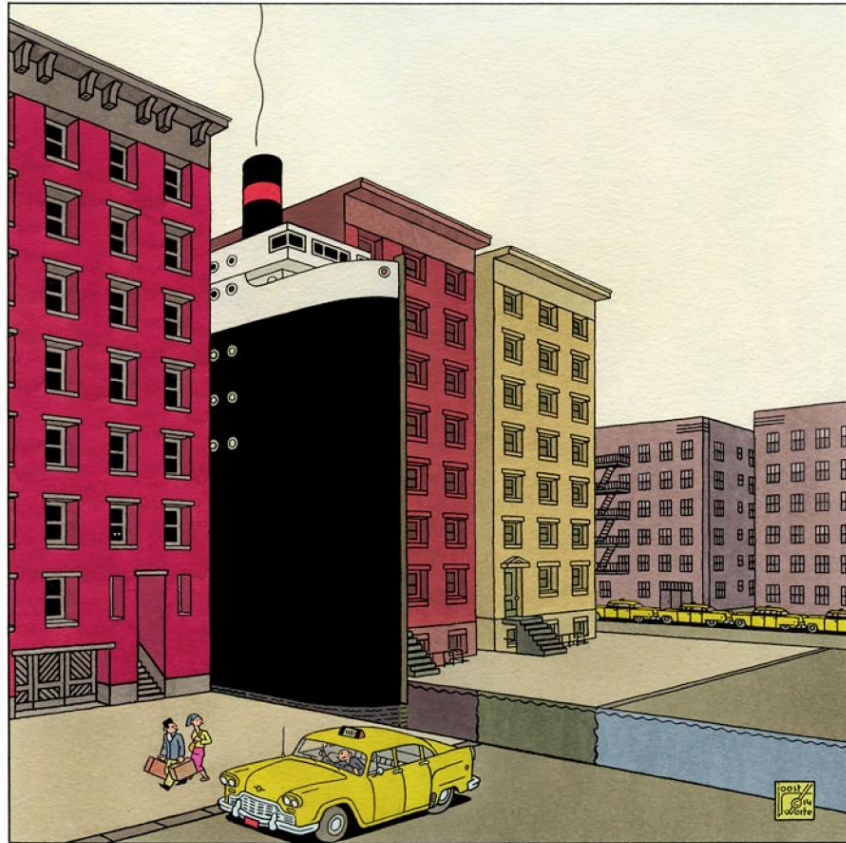

Fuji, South Wind, Clear Sky, ca 1830

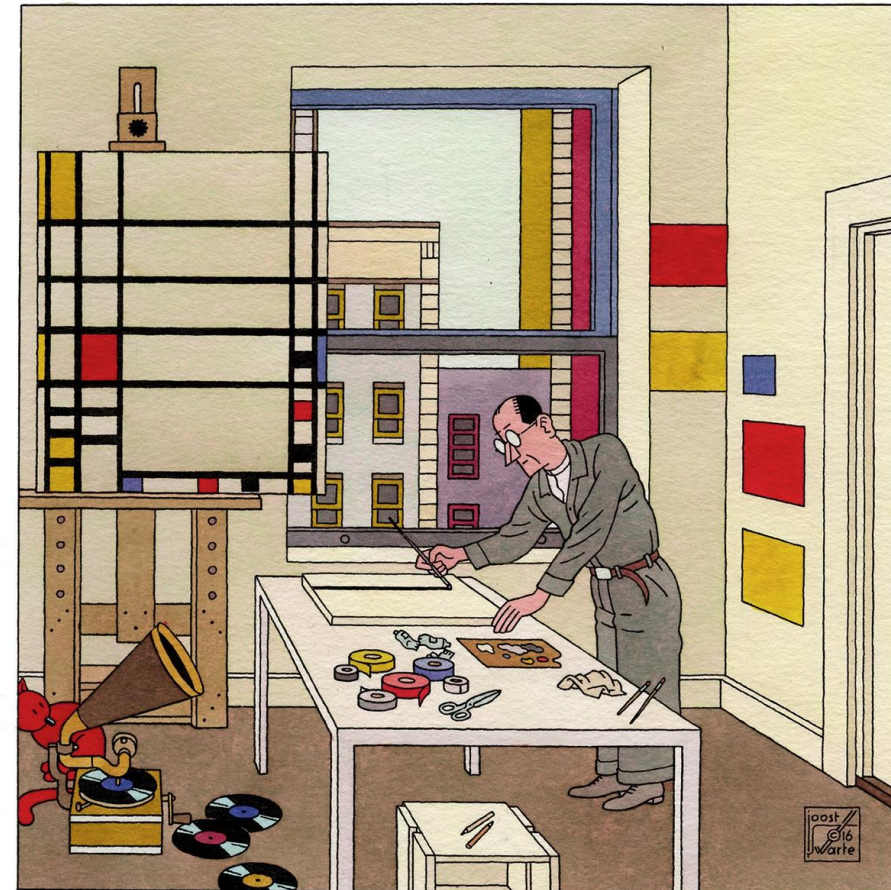
Fuji from the Platform of Sasayedo

JOOST SWARTE (NL, 1947)
 Striptekenaar en grafisch
 ontwerper.

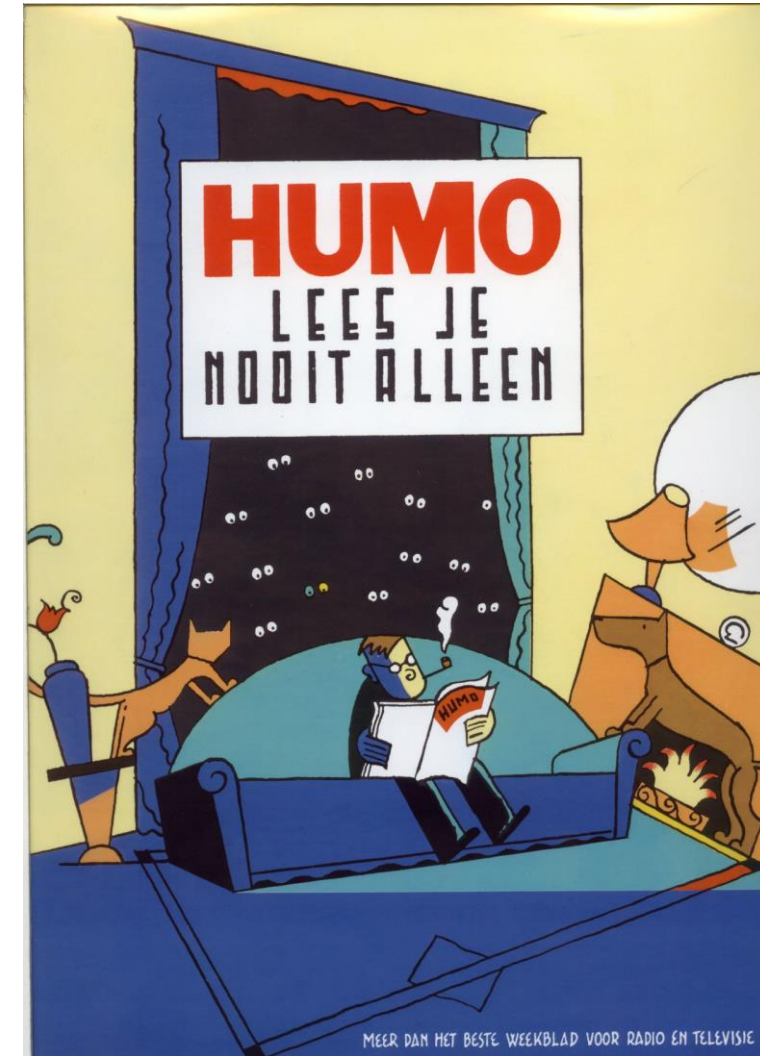
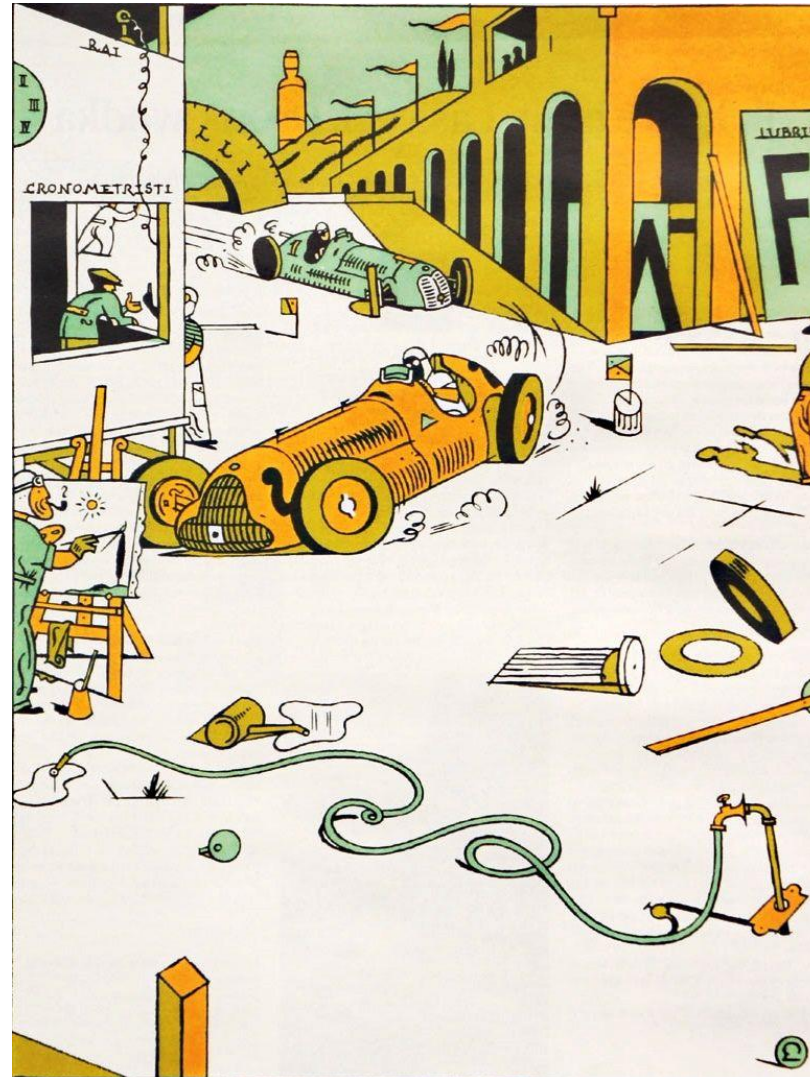

43

Klare lijn

EVER MEULEN (B, 1946)
Graficus en illustrator

HERGÉ-

BONNE ANNÉE!